

TELEGGRAM

26. OKTOBRA 1962.

»SLOVENSKI STRANACA« — Marco Valsecchi:

I jugoslavenski paviljon nas upoznaje sa dva izvrsna slikara: Oton Gliha rafiniranom srebrnosivom bojom riše zamršene sklopove gromača i kraških vrtača; Janez Bernik, vizionar vrlo istančane manire, predstavlja nam noćne pejzaže pune mjesecine.

»IL GIORNO« (Milano)

»IZLOŽBA IZGUBLJENIH MOGUĆNOSTI« — Mario Valsecchi:

Pa ipak ima dobrih iznimaka u odnosu prema prošlim godinama: Poljska, ali iznad svih Jugoslavija sa svojim slikarima izuzetno slobodnim u izražavanju svojih jedinstvenih maštanja: Oton Gliha koji se nadahnjuje suhozidinama i kraškim uvalama, i Janez Bernik s onim svojim prozračnim krajobrazima, dragocjenim po atmosferi snovljenja.

»HAMBURGER ZEITUNG« (Hamburg)

»VELIKI PREGLED SVJETSKE UMJETNOSTI« — Hermann Dannecker:

Jugoslaveni pokazuju ponovno kultivirane apstraktne slike. U Srbinovića javljaju se neapstraktni elementi, a kod skulptura Olge Jančić pomišlja se na Arpa.

»SUDDEUTSCHE ZEITUNG« (München)

»NASLJEDNICI NADREALIZMA« — Doris Schmidt:

Godišta očigledno traže prostor i horizonte više nego površinu, to vrijedi i za oba Jugoslavena, za Bernika (1933), jednog od malobrojnih koji »materijal« — ovdje se radi o novinskim listovima — može preobraziti, i za Srbinovića, čiji prostrti stolovi, poput velikih satova bezvremenskog, mogu stvarima dati novu vrijednost.

»AVANTI« (Rim)

»OTKRIĆE MEĐU STRANCIMA« — Marisa Volpi:

S drugačijim korijenom (od Riopellea), u sasvim drugačijem ambijentu prirode, stoji osnovni motiv Otona Glihe, slikara koji nas u jugoslavenskom paviljonu najviše impresionira. Umjetnik minuciozno razrađuje plastične vrijednosti slikanih površina. Njegovo svjetlo nam uviјek otkriva nove drame što se kriju u strukturi jadranskih priobalnih pejzaža išaranih gromačama, niskim suhozidinama, kojima dalmatinski težak ograđuje stoljećima svoja mršava polja. Škrrost fakture njegovih slika otkriva nam raslinje tek kroz maglu. Očito, Gliha nas ne zasjenjuje liričnošću. Misaon je. Ne ponavljajući se, upoznaje nas s razrađenim kamenim spletovima, što prepostavlja posebnu strpljivost i sabiranje motiva, kao i namjerno otklanjanje jeftinih svjetlosnih efekata. Gliha je sposoban da se duboko saživi sa svojim zadatkom.

»DEUTSCHE ZEITUNG« (Köln)

»SLIKARI, CIJENE, PAVILJON« — John Anthony Thwaites:

Jugoslavija ima u Mladenu Srbinoviću slikara izvorne ličnosti. No ipak njegove značajne mašinske figure — simboli ostaju još ilustracija i ne dosežu slikarsku formu. Od ostalih, pretežno pseudo-tašista, moglo se i odustati.

»DERNIERE HEURE« (Lyon)

»SKULPTURA NA XXXI BIJENALU U VENECIJI« — René Derouille:

Privučena organskim formama, s lijepim oblicima gotovo ljudski toplim, mlađa jugoslavenska skulptorka Olga Jančić potvrđuje smisao za senzualnost.

»LES LETTRES FRANCAISE« (Pariz)

»U VENECIJI TRIJUMFIRA PARISKA ŠKOLA S GIACOMETTIJEM I MANESSIEROM« — Georges Boudaille:

Otkriće istinskog slikara Mladena Srbinovića i njegovih znalački izrađenih figura. Otkriće senzualnih i tjelesnih oblika skulptorce Olge Jančić.

Manira Janeza Bernika, sadržaji sažeti u jednostavnoj kompoziciji slike, kao i sve ono što u većini slučajeva stvaraju njegovi sunarodnjaci, teži tome da na međunarodnom planu izazove bučno oduševljenje za ono slikarstvo koje su prije nekoliko godina njegovali Španjolci, a poslije njih poljski astratisti.

Jednom će se spoznati da traju samo izvorni talenti i da je sumnjičivo opstojanje mitova u ovom našem vremenu.

»LE ARTI« (Milano)

»DOJMOVI S BIJENALA — EVROPSKI SLIKARI« —

Garibaldo Marussi:

Jugoslavija najavljuje rezultate onog napora koji je činila posljednjih godina da se oslobodi naracije, to jest realizma. Izvrgava se, međutim, opasnosti da zapadne u nov konformizam, iako platna Janeza Bernika na kojima je savladavanje materije doseglo vrhunac svakako otkrivaju savršenstvo forme. Sve je na tim platnima tiho, škrto, tvrdo. Gotovo bez daha. I — priznajem — dugo sam se zadržao kod tih slika koje nose skromne nazive: XX, XXI, XXII... itd. Ali ne vidim osim istančanosti koja je sebi cilj, i koja je u tom smislu došla do punog izražaja u njegovim djelima, ne vidim... kakvu ljudsku tajnu skrivaju ta platna, i kamo će dospjeti krenuvši tim putem. Prepostavljam mu savršenstvo smisla za irealno i grčevito što izbija iz djela Srbinovića, ne tako umještognog, ne tako minucioznog slikara, ali zato surovijeg i djelotvornijeg.

»COMUNITÀ« (Milano)

»IZLOŽBA I PAVILJONI STRANIH ZEMALJA« — Luigi Carluccio:

Oton Gliha u jugoslavenskom paviljonu, onom istom u kojem ćemo zapaziti dramatične kosmogenije Bernika i koncizne skulpture Jančićeve, nastavlja ona ista istraživanja u razrađivanju prirode koja ga ovaj put dovode do patetičnijih i opravdanijih rezultata. Ovaj put je priroda stvarnost uz koju se svakodnevno nalazi i koja fizički sudjeluje u njegovu opusu. Svaka Glihina slika postaje njegov lični izvještaj, gotovo pismo upućeno prijateljima. Protagonisti njegova izvještaja gomile su kamenja dalmatinskih otoka na kojima slikar živi veći dio godine. Gromače koje dijele mala polja jedno od drugoga, male prostore škrte zemlje od malih prostora škrta kamenja. Fiksiranje ritma gromača daje sretne rezultate po onoj uočljivoj minuciosnosti s kojom im umjetnik pristupa, po njegovoj skalpelskoj osjetljivosti, po diskretnim osvjetljenjima jednog svijeta punog sitnih sjena.

L. M.